T078 BL VIII (10) 1443 Căn Bản Thuyết Nhất Hữu Bộ Bí Sô Ni Tỳ Nại Da Q10

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1443 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ BÍ SOÂ NI TYØ NAÏI DA, Quyeån 10

CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ
BÍ SOÂ NI TYØ NAÏI DA
QUYEÅN 10

Nhieáp Tuïng Hai:
Caàm vaøng baïc, xuaát naïp,
Mua baùn, baùt, xin tô,
Thôï deät, töï ñoaït y,
Hoài, thuoác dö, baùt dö.
Hoïc Xöù Thöù Möôøi Moät: CAÀM VAÄT BAÙU Theá toân ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng Theä-ña thaønh Thaát-la- phieät, duyeân khôûi gioáng nhö trong luaät Bí-soâ do Luïc chuùng Bí-soâ töï tay caàm vaøng baïc hoaëc baûo ngöôøi caàm... khieán ngoaïi ñaïo cheâ traùch: "...hoï ñaâu khaùc theá tuïc, taïi sao caùc Baø-la-moân, cu só laïi mang thöùc aên ñeán daâng cuùng cho hoï". Caùc Bí-soâ ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ hoûi söï thaät, quôû traùch roài cheá hoïc xöù cho hai boä ñeä töû nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni töï tay caàm vaøng baïc, boái xæ, tieàn hoaëc baûo ngöôøi caàm, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca. Neáu laïi coù Bí-soâ ni laø ni trong phaùp luaät naøy. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Neáu khi baûo ngöôøi caàm laáy coù möôøi taùm tröôøng hôïp khoâng ñoàng ñeàu thaønh töôùng phaïm: 1. Noùi ngöôi laáy vaät naøy: Laø baûo ngöôøi laáy vaøng baïc... ôû choã deã thaáy, phaïm AÙc-taùc; khi tay caàm giôû leân phaïm Xaû-ñoïa. 2. Noùi ngöôi laáy ôû choã naøy: Laø baûo ngöôøi khaùc laáy vaät ôû trong röông traép..., phaïm toäi gioáng nhö treân. 3. Noùi ngöôi laáy chöøng aáy vaät naøy: Laø baûo ngöôøi khaùc laáy vaät vôùi soá löôïng traêm, ngaøn, vaïn... phaïm nhö treân. 4. Noùi ngöôi mang vaät naøy: Laø baûo ngöôøi khaùc mang vaät ñeán (ñi), phaïm gioáng nhö treân.

SOÁ 1443 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ BÍ SOÂ NI TYØ NAÏI DA, Quyeån 10 143

5. Noùi ngöôi ôû choã naøy mang ñi: Laø baûo ngöôøi khaùc mang vaät ñöïng trong röông traép… phaïm gioáng nhö treân. 6. Noùi ngöôi mang chöøng aáy vaät naøy: Laø baûo ngöôøi khaùc mang vaät vôùi soá löôïng chöøng traêm, ngaøn, vaïn… phaïm gioáng nhö treân. 7. Noùi ngöôi ñeå vaät naøy: Laø baûo ngöôøi khaùc ñaët ñeå vaøng baïc… phaïm gioáng nhö treân. 8. Noùi ngöôi ñeå ôû ñaây: Laø baûo ngöôøi khaùc ñeå vaät trong röông traép… phaïm gioáng nhö treân. 9. Noùi ngöôi ñeå chöøng aáy vaät naøy: Laø baûo ngöôøi khaùc ñaët ñeå vaät vôùi soá löôïng traêm, ngaøn… phaïm nhö treân. Chín tröôøng hôïp naøy laø caên cöù vaøo vaät ôû choã deã thaáy maø baûo ngöôøi khaùc laøm. 10. Noùi ngöôi laáy vaät kia: Laø baûo ngöôøi khaùc laáy vaät ôû choã khoâng thaáy, phaïm AÙc-taùc; khi nhaác vaät leân phaïm Xaû-ñoïa. 11. Noùi ngöôi laáy ôû choã kia: Laø baûo ngöôøi khaùc laáy vaät ôû trong röông traép, phaïm gioáng nhö treân. 12. Noùi ngöôi laáy chöøng aáy vaät kia: Laø baûo ngöôøi khaùc laáy vaät vôùi soá löôïng chöøng traêm ngaøn… phaïm nhö treân. 13. Noùi ngöôi mang vaät kia ñeán (ñi): Laø chæ vaät kia baûo ngöôøi mang ñeán hay mang ñi . 14. Noùi ngöôi mang vaät ôû choã kia ñeán (ñi): Laø chæ vaät ñöïng trong röông traép baûo ngöôøi khaùc mang ñeán hoaëc mang ñi, phaïm gioáng nhö treân. 15. Noùi ngöôi mang chöøng aáy vaät kia: Laø chæ vaät kia baûo ngöôøi khaùc mang ñeán (ñi) vôùi chöøng aáy soâ löôïng, phaïm gioáng nhö treân. 16. Noùi ngöôi ñeå vaät kia: Laø chæ vaät kia baûo ngöôøi khaùc ñaët ñeå, phaïm gioáng nhö treân. 17. Noùi ngöôi ñeå ôû choã kia: Laø chæ ngöôøi ñeå vaät trong röông traép ôû choã kia, phaïm gioáng nhö treân. 18. Noùi ngöôi ñeå vôùi chöøng aáy vaät kia: Laø chæ vaät kia baûo ngöôøi khaùc ñaët ñeå vôùi chöøng aáy soá löôïng, phaïm nhö treân. Chín tröôøng hôïp naøy laø caên cöù vaät ôû choã khoâng thaáy maø baûo ngöôøi laøm. Neáu Bí-soâ ni töï tay caàm giöõ vaøng baïc, boái xæ… phaïm Xaû-ñoïa. Neáu Bí-soâ ni caàm vaøng baïc ñaõ thaønh hay chöa thaønh ñeàu phaïm Xaû-ñoïa. Neáu Bí-soâ ni caàm vaøng baïc, boái xæ coù vaên töôùng thaønh töïu ñeàu phaïm Xaû- ñoïa. Bí-soâ ni chaïm vaøo vaät baûy baùu nhö Ma ni… phaïm Xaû-ñoïa. Bí-soâ ni caàm tieàn maø nöôùc Bieân phöông cuøng duøng thì phaïm Xaû-ñoïa; nöôùc Bieân

phöông khoâng cuøng duøng thì phaïm AÙc-taùc. Caàm saét ñoàng thieác… thuoäc kim loaïi thì khoâng phaïm. Sau khi Phaät cheá hoïc xöù naøy cho caùc ñeä töû thanh vaên roài, luùc Phaät ñang ôû röøng Theä-ña, ôû nöôùc Chieâm-ba coù moät tröôûng giaû taâm thaâm tín thuaàn thieän thöôøng duøng vaät thöôïng dieäu ñeå cuùng döôøng, laïi xaây caát moät truù xöù nguy nga traùng leä cuùng cho Phaät vaø taêng. Coù nhieàu Bí-soâ ni an cö ôû ñaây, sau khi laøm leã Tuøy yù xong lieàn baûo Tröôûng giaû: “Nay chuùng toâi muoán ñeán thaønh Thaát-la-phieät ñaûnh leã Ñaïi sö vaø caùc Bí-soâ kyø tuùc, Tröôûng giaû haõy thí y cho chuùng toâi”, Tröôûng giaû noùi: “Thaùnh giaû, ôû ñaây khoâng coù ñieäp y thöôïng dieäu, haõy ñöïi ñoaøn thöông buoân ñeán, toâi seõ mua daâng cuùng”, Bí-soâ ni noùi: “Neáu khoâng coù ñieäp y thöôïng dieäu thì cuùng y thoâ xaáu cuõng ñöôïc”, Tröôûng giaû noùi: “Thaùnh giaû, toâi xöa nay chæ thí y thöôïng dieäu khoâng cuùng y thoâ xaáu. Neáu Thaùnh giaû khoâng ñöïi ñöôïc thì

toâi cuùng giaù tieàn y tuøy yù caùc vò mua", Bí-soâ ni noùi: "Theá toân ñaõ cheá giôùi khoâng ñöôïc caàm giöõ tieàn baïc", Tröôûng giaû noùi: "Neáu nhö vaäy thì thaø toâi khoâng cuùng chöù toâi khoâng cuùng y thoâ xaáu". Caùc Bí-soâ ni bieát roát cuoäc khoâng ñöôïc gì neân ra ñi, ñeán thaønh Thaát-la-phieät, caùc Bí-soâ ni truù xöù noùi: "Thieän lai cuï thoï, chaúng phaûi choã caùc vò an cö ñaõ nhaän ñöôïc nhieàu y phuïc hay sao maø vaãn maëc y phuïc thoâ raùch theá naøy?", ñaùp: "Vì khoâng coù y thöôïng dieäu ñeå thoï nhaän", laïi hoûi: "Caùc vò an cö ôû ñaâu?", ñaùp: "ÔÛ truù xöù cuûa truôûng giaû nöôùc Chieâm-ba", laïi hoûi: "Nghe noùi Tröôûng giaû aáy chæ cuùng y thöôïng dieäu, vì sao laïi khoâng coù ñeå thoï nhaän?", ñaùp: "Chính vì duyeân naøy neân môùi khoâng ñöôïc y", lieàn ñem söï vieäc treân keå laïi cho caùc Bí-soâ ni, caùc Bí-soâ ni baïch caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät suy nghó: "Caùc Baø-la-moân, Tröôûng giaû, Cö só kính tín muoán cuùng giaù y cho caùc Bí-soâ ni, caùc Bí-soâ ni cuõng muoán ñöôïc y, ta neân tuøy khai cho caùc Bí-soâ ni khoâng bò thieáu thoán", nghó roài lieàn baûo caùc Bí-soâ ni: "Neáu coù ngöôøi cuùng giaù tieàn y, caàn thì ñöôïc nhaän, nhaän roài neân khôûi nieäm laø vaät cuûa ngöôøi kia ñeå caát giöõ, caùc Bí-soâ ni cuõng neân tìm ngöôøi chaáp söï". Caùc Bí-soâ ni khoâng bieát tìm ngöôøi chaáp söï nhö theá naøo, Phaät baûo: "Neân tìm tònh nhôn hay OÂ-ba-tö-ca, neân hoûi ngöôøi aáy raèng; ngöôøi coù theå laøm thí chuû cho toâi khoâng, neáu ñaùp laø ñöôïc thì neân khôûi taâm kyù gôûi cho ngöôøi aáy ñeå caát giöõ vaät kia, neân baûo ngöôøi ñoù caàm, khoâng ñöôïc töï caàm". Luùc ñoù coù Bí-soâ ni ñi ñeán phöông khaùc nghó raèng: "Nay ta ñeán ñaây khoâng coù thí chuû", lieàn khôûi taâm truy hoái baïch Phaät, Phaät noùi: "Duø ñi ñeán phöông xa, mieãn ngöôøi ñoù coøn soáng thì vaãn laø thí chuû". Luùc ñoù coù Bí-soâ ni chöa tìm ñöôïc thí chuû thì coù ngöôøi ñem cuùng giaù tieàn y, Bí-soâ ni nghi khoâng daùm nhaän neân baïch Phaät, Phaät noùi: "Neân nhaän roài caàm giaù y

SOÁ 1443 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ BÍ SOÂ NI TYØ NAÏI DA, Quyeån 10 145

ñoù ñeán tröôùc moät Bí-soâ ni noùi raèng: Cuï thoï bieát cho, toâi Bí-soâ ni teân , ñöôïc vaät baát tònh naøy, toâi muoán ñem vaät baát tònh naøy ñoåi laáy tònh taøi. Noùi ba laàn roài tuøy tình thoï duïng". Luùc ñoù coù thí chuû xaây caát truù xöù ôû ven laøng cuùng cho Taêng thöôøng bò giaëc ñeán khuûng boá neân caùc Bí-soâ ni boû ñi nôi khaùc, giaëc cöôùp vaøo chuøa laáy heát caùc thöù, Phaät noùi: "Neáu laø vaät cuûa taêng giaø hay cuûa Toát-ñoå-ba nhö vaøng baïc vaät baùu thì neân caát giaáu ôû choã chaéc chaén roài môùi boû ñi nôi khaùc". Phaät baûo caát giaáu, caùc Bí-soâ ni khoâng bieát baûo ai caát giaáu, Phaät noùi: "Baûo tònh nhôn hay OÂ-ba-tö-ca caát giaáu". Coù tröôøng hôïp baûo hoï caát giaáu thì hoï laáy luoân, Phaät baûo neân tìm OÂ-ba-tö-ca thaâm tín, neáu khoâng coù thì baûo caàu tòch nöõ, neáu khoâng coù Caàu-tòch nöõ thì Bí-soâ ni töï tay caát giaáu. Bí-soâ ni khoâng bieát caát giaáu nhö theá naøo, Phaät baûo neân ñaøo haàm, Bí-soâ ni khoâng bieát baûo ai ñaøo, Phaät baûo sai tònh nhôn hoaëc OÂ-ba-saùch-ca. Tröôøng hôïp hoï ñaøo caát giaáu roài laáy luoân thì neân tìm ngöôøi thaâm tín, neáu khoâng coù ngöôøi thaâm tín thì neân baûo Caàu-tòch nöõ, neáu khoâng coù Caàu-tòch nöõ thì Bí-soâ ni töï tay ñaøo caát giaáu,

sau khi giaëc boû ñi thì laáy laïi giao cho Taêng giaø. Phaät baûo caùc Bí-soâ ni: “Ta vì naïn duyeân neân khai cho caùc vieäc treân, naïn duyeân khoâng coøn thì khoâng neân duøng nöõa, neáu vaãn coøn duøng thì phaïm AÙc-taùc.”

Hoïc Xöù Thöù Möôøi Hai: XUAÁT NHAÄP CAÀU LÔÏI Duyeân khôûi ôû taïi thaønh Thaát-la-phieät gioáng nhö trong luaät Bí-soâ. Ñöùc Baïc giaø phaïm ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng Theä-ña thaønh Thaát-la- phieät, luùc ñoù xa gaàn ñeàu nghe bieát ôû nöôùc Trung phöông coù Phaät ra ñôøi, caùc ñeä töû Thanh vaên ñeàu coù ñaïi thaàn thoâng..., neáu ngöôøi naøo coù theå cuùng döôøng Phaät vaø Taêng thì ñöôïc ñaïi quaû baùo, ñöôïc ñaïi lôïi ích. Caùc thöông nhôn phöông Baéc nghe bieát nhö theá lieàn baøn vôùi nhau: “Chuùng ta neân ñeán nöôùc trung phöông buoân baùn, moät laø caàu lôïi, hai laø cuùng döôøng Phaät vaø Taêng”. Caùc thöông nhôn lieàn chôû nhieàu haøng hoùa ñeán thaønh Thaát-la- phieät cuûa nöôùc Trung phöông, trong thaønh naøy coù moät ngoaïi ñaïo loä hình, raát gioûi veà thieân vaên vaø toaùn kyù, nghe bieát caùc thöông nhôn phöông Baéc ñeán lieàn suy nghó: “Ta nay neân ñeán xem thöû vaø thaêm hoûi, coù theå ôû choã caùc thöông nhôn naøy ta seõ ñöôïc chuùt gì”, nghó roài lieàn laáy saùch töôùng ra nghieân cöùu kyõ, ñoaùn bieát ñöôïc teân tuoåi cuûa cha meï thöông nhôn vaø haøng hoùa mang theo thu lôïi ñöôïc nhieàu hay ít. Sau ñoù ngoaïi ñaïo naøy ñeán choã thöông chuû noùi : “Thieän lai thöông chuû, coù phaûi thöông chuû teân laø , thaân sinh cuûa thöông chuû teân laø , thaân maãu cuûa thöông chuû teân laø , soá haøng hoùa mang ñeán goàm coù , vaøo ngaøy thöông chuû seõ thu ñöôïc lôïi nhö theá nhö theá...”. Thöông chuû nghe roài suy nghó: “Ta

nghe noùi ñeä töû cuûa Phaät coù ñaïi thaàn thoâng, coù ñaïi bieán hoùa phaûi chaêng laø ngöôøi naøy”, nghó nhö vaäy roài sanh taâm kính tín lieàn laáy ñieäp y baèng loâng saéc ñoû vaø traùi caây ñaëc saûn cuûa phöông Baéc daâng cuùng cho ngoaïi ñaïo naøy. Ngoaïi ñaïo naøy lieàn maëc ñieäp y môùi naøy ñeán khoe vôùi caùc ñoàng moân, hoï hoûi: “Ngöôøi ñöôïc y thöôïng haûo naøy töø ñaâu?”, ngoaïi ñaïo lieàn keå söï vieäc treân cho caùc ñoàng moân nghe, hoï nghe roài lieàn noùi: “Sa moân Thích töû thöôøng khinh reõ chuùng ta, noùi chuùng ta chæ gaàn guõi vôùi haïng Chieân ñaø la taàm thöôøng, khoâng theå thaân gaàn vôùi haïng ngöôøi cao quyù. Ngöôøi neân maëc y thöôïng haûo naøy ñeán choã sa moân Thích töû ñeå khích taâm hoï”. Ngoaïi ñaïo naøy nghe lôøi caùc ñoàng moân lieàn ñi ñeán röøng Theä-ña, luùc ñoù OÂ-ba-Nan-ñaø ñang ñöùng ôû cöûa ngoû troâng thaáy ngoaïi ñaïo töø xa ñi ñeán lieàn suy nghó: “Ngoaïi ñaïo naøy maëc y quyù giaù, neáu ta khoâng ñoaït ñuôïc y naøy thì khoâng xöùng vôùi teân OÂ-ba-Nan-ñaø”. Khi ngoaïi ñaïo ñeán gaàn lieàn hoûi: “OÂng môùi trôû veà theá tuïc sao?”, ñaùp: “Toâi ñaâu coù veà theá tuïc”, laïi hoûi: “Neáu khoâng nhö theá thì sao laïi maëc y naøy?”, ñaùp: “Coù thöông buoân töø phöông Baéc vöøa ñeán, toâi ñeán thaêm hoûi, do noùi ñuùng teân cha meï cuûa oâng aáy neân sanh loøng kính tín, daâng cuùng toâi chieác y quyù naøy”. OÂ-ba-Nan-ñaø noùi:

“Ñaây khoâng phaûi laø vieäc toát, ñaâu theå tuoåi giaø suy nhö oâng laïi phaù giôùi hay sao, OÂng hay ngoài xuoáng ñaây, toâi seõ noùi phaùp yeáu”. Ngoaïi ñaïo nghe lôøi ngoài xuoáng, OÂ-ba-Nan-ñaø duøng taâm Hoan-hæ noùi dieäu phaùp, neáu OÂ-ba-Nan-ñaø duøng taâm Hoan-hæ noùi phaùp xaû thí thì ngöôøi nghe seõ caûm thaáy nhö coù theå caét thòt mình ñeå thí. Noùi phaùp xong, OÂ-ba-Nan-ñaø noùi: “Ñaïi sö cuûa oâng baûn taùnh thích y thoâ xaáu, daïy moân ñoà loä hình caïo toùc, ñi nhieàu ít ñöùng, thöôøng naèm döôùi ñaát. Neáu taùnh cuûa Ñaïi sö oâng thích aên ngon maëc ñeïp thì ñaõ cho pheùp oâng maëc y thöôïng dieäu trò giaù ngaøn vaïn, tuøy yù aên baùch vò, ôû trong phoøng xaù trò giaù naêm ngaøn kim tieàn... nhöng Ñaïi sö cuûa oâng ñaõ khoâng cho moân ñoà soáng neáp soáng ñoù. Ñaïi sö cuûa toâi taùnh quaûng ñaïi neân cho pheùp ñeä töû maëc y quyù giaù, aên thöùc aên baùch vò, ôû trong phoøng xaù trò giaù naêm ngaøn kim tieàn. Neáu oâng maëc y quyù giaù naøy ñi khaát thöïc, ngöôøi coù loøng tín kính seõ nghó laø oâng muoán phaù giôùi, nhö vaäy khaát thöïc seõ khoù khaên khoâng ñuû nuoâi thaân. OÂng neân cho toâi chieác y naøy, toâi seõ ñoåi laïi cho oâng chieác y thoâ xaáu ñuùng nhö yù muoán cuûa Ñaïi sö oâng. Toâi seõ maëc y naøy khaát thöïc, neáu tònh tín hoûi coù töø ñaâu, toâi seõ noùi laø cuûa oâng bieáu, hoï seõ bieát oâng laø ngöôøi thaâm tín, seõ cuùng cho oâng thöùc aên ngon vaø boå döôõng”. Ngoaïi ñaïo nghe OÂ-ba-Nan-ñaø noùi roài lieàn sanh taâm Hoan-hæ ñöa y quyù cho OÂ-ba-Nan-ñaø, OÂ-ba-Nan-ñaø chuù nguyeän cho khoâng bònh ñöôïc soáng laâu roài noùi: “Caùc ñoàng moân cuûa oâng neáu khi bieát oâng ñoåi y quyù naøy cho toâi baûo oâng ñoøi laïi thì sao?”, ñaùp:

SOÁ 1443 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ BÍ SOÂ NI TYØ NAÏI DA, Quyeån 10 147

“ Y naøy laø sôû höõu cuûa toâi, ñaïi ñöùc khoâng neân lo laéng”, lieàn noùi: “Ñöôïc vaäy thì toâi nhaän”, OÂ-ba-Nan-ñaø lieàn nhaän y quyù vaø ñöa laïi cho ngoaïi ñaïo y thoâ xaáu. Luùc ñoù ngoaïi ñaïo maëc y thoâ xaáu naøy ñeán choã ñoàng moân, hoï hoûi: “Y thoâ xaáu naøy töø ñaâu coù?”, ñaùp: “Laø OÂ-ba-Nan-ñaø ñoåi cho toâi”. Ñoàng moân nghe roài lieàn noùi: “Caùc Thích töû naøy luoân nghó ñeán vieäc saùt phaït ta, ngöôøi khaùc thaáy ta tuy khi deã nhöng khoâng gioáng nhö Luïc chuùng, trong saùu ngöôøi naøy OÂ-ba-Nan-ñaø khinh deã chuùng ta hôn heát. Neáu oâng ñoåi y vôùi ai khaùc chuùng toâi cuõng tuøy hæ, nhöng OÂ-ba-Nan-ñaø naøy luùc naøo cuõng muoán uoáng maùu chuùng ta, oâng laïi ñoåi y vôùi oâng ta thì ai nhaãn chòu ñöôïc. OÂng phaûi ñeán ñoøi laïi, ñoøi ñöôïc thì toát, neáu ñoøi khoâng ñöôïc chuùng toâi seõ ñoàng taãn xuaát oâng, ñoåi choã cuûa oâng, uùp baùt ñoái vôùi oâng vaø khoâng noùi chuyeän cuøng oâng.” Ngoaïi ñaïo nghe roài raát sôï haõi lieàn ñeán choã OÂ-ba-Nan-ñaø ñeå ñoøi laïi y quyù, OÂ-ba-Nan-ñaø töø xa troâng thaáy ñoaùn laø ñeán ñoøi y neân vaøo phoøng ñoùng cöûa, ngoaïi ñaïo ñeán goõ cöûa, OÂ- ba-Nan-ñaø im laëng, caùc Bí-soâ thaáy lieàn hoûi: “OÂng coù vieäc gì caàn muoán gaëp OÂ-ba-Nan-ñaø sao?”, ngoaïi ñaïo naøy lieàn keå laïi söï vieäc treân, caùc Bí- soâ noùi: “OÂng muoán ñoøi laïi chieác y quyù thì phaûi ñeán choã Theá toân ai caàu môùi ñoøi laïi ñöôïc”. Ngoaïi ñaïo nghe roài lieàn ñeán choã Theá toân, Theá toân töø xa thaáy ngoaïi ñaïo naøy ñi ñeán lieàn noùi vôùi caùc Bí-soâ: “Ngoaïi ñaïo naøy ñeán ñeå ñoøi

laïi chieác y quyù giaù, ñoøi ñöôïc thì toát, neáu khoâng ñoøi ñöôïc seõ thoå huyeát maø cheát". Luùc ñoù ngoaïi ñaïo ñeán choã Phaät noùi raèng: "Ñaïi ñöùc OÂ-ba-Nan-ñaø laáy chieác y quyù giaù cuûa toâi, xin Theá toân thöông xoùt baûo OÂ-ba-Nan-ñaø traû y laïi cho toâi, neáu toâi khoâng ñoøi ñöôïc y caùc ñoàng moân seõ taãn xuaát toâi..." Theá toân lieàn baûo A Nan-ñaø: "Thaày neân ñeán chuù nguyeän cho OÂ-ba-Nan-ñaø khoâng bònh roài baûo OÂ-ba-Nan-ñaø neân traû laïi chieác y quyù giaù cho ngoaïi ñaïo, neáu khoâng traû laïi ngoaïi ñaïo naøy seõ thoå huyeát maø cheát". Cuï thoï A Nan-ñaø vaâng lôøi Phaät daïy ñeán choã OÂ-ba-Nan-ñaø noùi laïi nguyeân vaên, OÂ-ba-Nan-ñaø nghe roài noùi: "Toâi xin kính caån vaâng lôøi Phaät day khoâng daùm traùi lònh. Neáu khoâng phaûi Theá toân baûo toâi traû laïi thì duø soá ngoaïi ñaïo ôû chaâu Thieäm-boä naøy nhieàu nhö truùc, nhö mía, lau nhaát loaït thoå huyeát maø cheát, OÂ-ba-Nan-ñaø toâi cuõng khoâng lay ñoäng. Cuï thoï yeân taâm, toâi seõ ñem traû laïi chieác y ñoù". OÂ-ba-Nan-ñaø lieàn ñeán noùi vôùi ngoaïi ñaïo: "Ñaïi sö cuûa oâng tröôùc ñaây ñaõ voïng ngöõ löøa doái theá gian, oâng ta cheát ñaõ ñoïa vaøo ñòa nguïc Voâ giaùn, treân löôõi coù naêm traêm con traâu caøy suoát ngaøy ñeâm. Nay oâng cuõng voïng ngöõ quaû baùo seõ gaáp boäi töùc laø coù ngaøn con traâu caøy treân löôõi cuûa oâng. OÂng ñaõ maëc aùo cuûa toâi chôù toâi chöa duøng chieác aùo cuûa oâng". OÂ-ba-Nan-ñaø noùi xong lieàn laáy chieác y quyù giaù ra keùo bung choã keát noái y roài voø maïnh laøm cho chieác y nhaàu naùt, sau ñoù

môùi ñöa cho ngoaïi ñaïo vaø noùi to: "Caàm laáy vaø ñi mau, ñöøng laøm nhô ueá truù xöù cuûa toâi", ngoaïi ñaïo noùi: "Hoâm nay ra khoûi choã naøy cho ñeán suoát ñôøi toâi theà khoâng böôùc chaân tôùi röøng Theä-ña nöõa". Ñaây laø duyeân khôûi nhöng Phaät vaãn chöa keát giôùi. Luùc ñoù Luïc chuùng Bí-soâ laøm ñuû caùch ñeå kieám lôøi hoaëc thuû hoaëc döõ hoaëc sanh hoaëc chaát, duøng vaät ñaõ thaønh laáy vaät ñaõ thaønh, duøng vaät chöa thaønh laáy vaät ñaõ thaønh, duøng vaät ñaõ thaønh laáy vaät chöa thaønh, duøng vaät chöa thaønh laáy vaät chöa thaønh. Thuû laø thu laáy haøng hoùa töø phöông khaùc maø mình thích sôû höõu, vaän chuyeån ñem ñi, tìm ngöôøi coi giöõ, laäp caùc chöùng töø kheá öôùc. Döõ laø laäp kheá öôùc ñöa vaät cho ngöôøi khaùc vay trong thôøi haïn laø bao nhieâu ngaøy. Sanh laø sanh lôïi, nhö ñöa cho ngöôøi khaùc moät ít vaät duïng maø thu laïi nhieàu thoùc luùa, sanh lôïi gaáp maáy laàn. Chaát laø thu vaät baùu, laäp chöùng töø baûo chöùng cho taøi vaät aáy. Duøng vaät ñaõ thaønh laáy vaät ñaõ thaønh: Laø duøng ñoà vaät baèng vaøng baïc... ñoåi laáy ñoà vaät ñaõ laøm thaønh cuûa ngöôøi khaùc. Duøng vaät chöa thaønh laáy vaät ñaõ thaønh: Laø duøng thoûi vaøng ñoåi laáy ñoà baèng vaøng cuûa ngöôøi khaùc. Duøng vaät ñaõ thaønh laáy vaät chöa thaønh laø duøng ñoà baèng vaøng ñoåi laáy thoûi vaøng cuûa ngöôøi khaùc. Duøng vaät chöa thaønh laáy vaät chöa thaønh laø duøng thoûi vaøng ñoåi laáy vaøng vuïn cuûa ngöôøi khaùc. Bí-soâ xuaát thu nhö vaäy ñeå caàu lôïi neân bò ngoaïi ñaïo cheâ traùch: "Sa moân Thích töû xuaát thu caàu lôïi ñaâu khaùc gì ngöôøi theá tuïc, ai laïi ñem y thöïc cuùng cho hoï nöõa". Caùc Bí-soâ nghe bieát lieàn baïch Phaät, Phaät do duyeân naøy nhoùm hoïp

caùc Bí-soâ… cho ñeán caâu: “… Nôi Tyø-naïi-da cheá hoïc xöù naøy cho hai boä ñeä töû nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni duøng moïi caùch xuaát thu ñeå caàu lôïi, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca.” Neáu laïi coù Bí-soâ ni laø ni trong phaùp luaät naøy. Duøng moïi caùch laø khoâng phaûi moät caùch. Xuaát thu caàu lôïi laø duøng caùc phöông tieän Thuû, Döõ, Sanh, Chaát ñeå caàu lôïi nhuaän. Trong hoïc xuù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Bí-soâ ni vì caàu lôïi, tích tröõ haøng hoùa duøng moïi phöông tieän chuyeân chôû ñeán phöông khaùc, ñoùng thueá, laäp chöùng töø… khi chöa thu lôïi thì phaïm AÙc-taùc, khi thu ñöôïc lôïi thì phaïm Xaû-ñoïa. Neáu Bí-soâ ni vì caàu lôïi, ñöa vaøng baïc tieàn cho ngöôøi khaùc vay, khi chöa thu lôïi vaø khi thu ñöôïc lôïi, phaïm toäi gioáng nhö treân. Neáu Bí-soâ ni vì sanh lôïi, ñem taøi vaät cho ngöôøi khaùc möôïn… cho ñeán khi thu ñöôïc lôïi, phaïm toäi gioáng nhö treân. Bí-soâ ni vì caàu lôïi, thu vaøo vaät baùu tính theo thôøi gian ñeå thuû lôïi… phaïm toäi gioáng nhö treân. Bí-soâ ni vì caàu lôïi ñem y cuûa mình ñoåi cho ngöôøi, khi ñoåi phaïm AÙc-taùc, khi nhaän ñöôïc phaïm Xaû-ñoïa. Luùc ñoù Theá toân ôû trong Truøng caùc ñöôøng beân ao Di-haàu taïi thaønh

SOÁ 1443 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ BÍ SOÂ NI TYØ NAÏI DA, Quyeån 10 149

Quaûng Nghieâm, trong thaønh naøy caùc Laät-coâ-tyø ñeàu ôû nhaø cao saùu, baûy taàng thaáy caùc Bí-soâ ni ôû nhaø thaáp neân xaây caát nhaø cao saùu . Baûy taàng cuùng cho caùc Bí-soâ ni, traûi qua thôøi gian laâu ñeàu bò hö hoaïi. Caùc thí chuû naøy thaáy vaäy lieàn suy nghó: “Chuùng ta coøn soáng maø chuøa ñaõ hö hoaïi, neáu sau khi ta cheát söï vieäc coøn nhö theá naøo nöõa. Chuùng ta neân thí vaät voâ taän ñeå Taêng tu söûa”. Nghó roài lieàn ñem vaät thí ñeán choã caùc Bí-soâ ni noùi raèng: “Thaùnh giaû, nhöõng vaät thí voâ taän naøy cuùng ñeå tu boå chuøa, xin Thaùnh giaû nhaän”, caùc Bí-soâ ni noùi: “Theá toân ñaõ cheá giôùi neân chuùng toâi khoâng ñöôïc nhaän”, lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät noùi: “Neáu vì Taêng coù doanh taïo tu söûa gì thì neân nhaän vaät voâ taän, Bí-soâ Tyø ha la neân laøm ba taàng, Bí-soâ ni neân laøm hai taàng”. Caùc Bí-soâ ni nhaän vaät voâ taän roài ñem caát vaøo kho, thôøi gian sau thí chuû ñeán hoûi: “Vì sao Tyø ha la vaãn chöa ñöôïc tu söûa?”, Bí-soâ ni ñaùp laø khoâng coù tieàn vaät, thí chuû noùi: “Chaúng phaûi toâi ñaõ cuùng vaät voâ taän roài hay sao?”, Bí-soâ ni noùi: “Vaät voâ taän vaãn coøn ôû trong kho”, thí chuû noùi: “Vaät voâ taän khoâng neân ñeå nhö vaäy, ñaâu phaûi trong nhaø toâi khoâng coù choã ñeå, vì sao khoâng xoay sôû Ñeå-sanh lôïi?”, caùc Bí-soâ ni noùi: “Theá toân cheá giôùi khoâng cho caàu lôïi”, lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät noùi: “Neáu vì Taêng thì ñöôïc caàu lôïi nhuaän”. Nghe Phaät tuøy khai nhö vaäy, caùc Baø-la-moân. Cö só coù tín taâm ñeàu ñem vaät voâ taän cuùng thí, vaät voâ taän naøy ñöôïc xoay sôû Ñeå-sanh lôïi. Luùc ñoù caùc Bí-soâ ni ñem vaät voâ taän naøy cho thí chuû xoay sôû Ñeå-sanh lôïi, sau ñoù laïi tranh chaáp vôùi thí chuû veà lôïi nhuaän, thí chuû noùi: “Thaùnh giaû, chaúng leõ do vaät cuûa chuùng toâi maø sanh tranh chaáp hay sao?”. Caùc Bí-soâ ni ñem vieäc naøy baïch caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät noùi: “Khoâng neân cuøng thí chuû sanh lôïi”, caùc Bí-soâ ni lieàn cuøng vôùi giôùi haøo quyù sanh lôïi, khi ñoøi vaät hoï yû theá khoâng ñöa. Phaät noùi: “Khoâng

neân cuøng giôùi haøo quyù sanh lôïi", caùc Bí-soâ ni lieàn cuøng haïng ngöôøi ngheøo khoå sanh lôïi, khi ñoøi vaät hoï khoâng coù vaät ñöa laïi. Phaät noùi: "Khi ñöa vaät voâ taän cho ai thì caàn phaûi phaân minh, hai beân laøm kheá öôùc vaø laäp chöùng töø, duø laø OÂ-ba- saùch-ca tín taâm cuõng phaûi laøm kheá öôùc chöùng töø roõ raøng".

Hoïc Xöù Thöù Möôøi Ba: MUA BAÙN Duyeân khôûi vaø nôi choán gioáng nhö giôùi tröôùc, luùc ñoù Luïc chuùng Bí-soâ mua baùn ñuû thöù, mua reõ baùn maéc, ñaàu cô tích tröõ khieán caùc Baø- la-moân, cöõ só cheâ traùch neân caùc Bí-soâ ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do duyeân naøy nhoøm hoïp caùc Bí-soâ hoûi söï thaät, quôû traùch roài cheá hoïc xöù naøy cho hai boä ñeä töû nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni mua baùn caùc thöù ñuû moïi hình thöùc, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca."

SOÁ 1443 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ BÍ SOÂ NI TYØ NAÏI DA, Quyeån 10 150

Neáu laïi coù Bí-soâ ni laø ni trong phaùp luaät naøy. Ñuû moïi hình thöùc laø khoâng phaûi moät hình thöùc. Mua baùn laø thu mua giaù reõ baùn ra giaù ñaéc. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Neáu Bí-soâ ni vì lôïi mua baùn, khi mua vaøo phaïm AÙc-taùc, khi baùn ra phaïm Xaû-ñoïa. Neáu vì lôïi cho neân mua vaøo nhöng khoâng vì lôïi maø baùn ra, khi mua phaïm AÙc-taùc, khi baùn ra khoâng phaïm. Neáu khoâng vì lôïi maø mua vaøo nhöng vì lôïi maø baùn ra, khi mua khoâng phaïm nhöng khi baùn ra phaïm Xaû-ñoïa. Khoâng vì lôïi mua vaøo, khoâng vì lôïi baùn ra thì khoâng phaïm. Neáu khi saép ñi ñeán xöù khaùc mua vaät mang theo voán khoâng vì caàu lôïi, khi ñeán ñoù gaëp duyeân baùn ra ñöôïc lôïi nhöng khoâng phaïm.

Hoïc Xöù Thöù Möôøi Boán: XIN BAÙT Duyeân khôûi gioáng nhö trong luaät Bí-soâ cho ñeán caâu Phaät cheá hoïc xöù naøy cho hai boä ñeä töû nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni, baùt bò nöùt chöa tôùi naêm laèn nöùt coøn coù theå duøng ñöôïc, vì muoán toát neân tím caàu caùi khaùc, khi ñöôïc phaïm Ni-taùt-kyø- ba-daät-ñeå-ca. Bí-soâ naøy neân ôû trong chuùng xaû baùt aáy, roài laáy caùi baùt cuûa ngöôøi nhoû nhaát trong chuùng ñöa laïi cho Bí-soâ ni naøy noùi raèng: "Baùt naøy giao laïi cho coâ, coâ khoâng neân giöõ yeân ñoù, khoâng neân phaân bieät cuõng khoâng neân cho ai, maø phaûi caån thaän nhö phaùp thoï duïng töø töø cho ñeán khi beå". Ñaây laø phaùp xaû baùt." Neáu laïi coù Bí-soâ ni laø ni trong phaùp luaät naøy. Chöa tôùi naêm laèn nöùt laø chöa ñuû naêm laèn nöùt. Vì muoán toát neân tìm caàu baùt khaùc laø vì tham toát neân tìm theâm baùt thöù hai. Bí-soâ ni naøy neân ôû trong chuùng xaû baùt aáy töùc laø haønh phaùp xaû baùt, trong chuùng neân sai moät Bí-soâ ni haønh baùt coù phaïm, ngöôøi khoâng coù naêm ñöùc thì khoâng neân sai, neáu ñaõ sai thì khoâng neân laøm, ñoù laø aùi, saân, sôï si, khoâng bieát phaùp haønh vaø khoâng haønh. Ngöôïc laïi neáu coù ñuû naêm ñöùc thì neân sai, ñaõ sai roài thì neân laøm. Neân sai nhö sau: ñaùnh kieàn chuøy nhoùm taêng, tröôùc hoûi vò naøo coù theå vì Taêng giaø haønh baùt coù phaïm, neáu coù ngöôøi ñaùp laø coù theå thì Taêng neân sai moät Bí-soâ ni taùc phaùp yeát ma nhö trong Baùch nhaát yeát ma coù noùi roõ. Phaät noùi: Nay Ta cheá haønh phaùp cho Bí-soâ ni haønh baùt coù phaïm nhö sau: "Bí-soâ ni aáy

neân ôû trong chuùng hoøa hôïp baïch: Kính baïch ñaïi ñöùc ni taêng, toâi Bí-soâ ni teân seõ haønh baùt coù phaïm. Saùng ngaøy mai caùc cuï thoï moãi vò mang baùt cuûa mình ñeán trong Taêng. Saùng hoâm sau Bí-soâ ni haønh baùt neân mang baùt coù phaïm ñeán tröôùc vò thöôïng toøa khen ngôïi baùt ñoù nhö sau: Baùt naøy thanh tònh vieân maõn, coù theå thoï duïng, neáu Thöôïng toïa caàn xin haõy tuøy yù nhaän. Neáu thöôïng toøa nhaän baùt aáy thì Bí-soâ ni haønh baùt neân

laáy chieác baùt cuõ cuûa Thöôïng toïa thöù nhaát chyeån trao cho vò Thöôïng toïa thöù hai, Thöôïng toïa thöù hai khoâng nhaän thì chuyeån trao cho vò Thöôïng toïa thöù ba. Khi Thöôïng toïa thöù ba laáy maø Thöôïng toïa thöù hai ñoøi laáy thì ñoøi laàn thöù nhaát khoâng ñöa, laàn thöù hai cuõng khoâng ñöa, laàn thöù ba neân ñöa nhöng vò Thöôïng toïa naøy maéc toäi Vieät phaùp phaûi nhö phaùp saùm hoái. Haønh phaùp xaû baùt nhö vaäy cho ñeán vò cuoái cuøng nhoû nhaát trong Taêng, Bí-soâ ni haønh baùt neân laáy baùt cuûa vò nhoû nhaát cuoái cuøng naøy ñöa laïi cho Bí-soâ ni phaïm vaø noùi raèng: Baùt naøy khoâng neân giöõ yeân ñoù, khoâng neân phaân bieät, cuõng khoâng neân cho ai, maø phaûi caån thaän nhö phaùp thoï duïng töø töø cho ñeán khi beå. Ñaây laø phaùp haønh baùt, Bí-soâ ni haønh baùt neáu khoâng y theo phaùp naøy maø haønh thì phaïm toäi Vieät phaùp.” Phaät noùi: “Nay Ta cheá theâm haønh phaùp cho Bí-soâ ni phaïm nhö sau: “Bí-soâ ni phaïm ñöôïc baùt naøy roài phaûi saém hai caùi ñaõy ñöïng baùt, ñaõy toát ñöïng baùt dö, ñaõy khoâng toát ñöïng baùt cuõ. Khi khaát thöïc phaûi mang caû hai baùt theo, thöùc aên khoâ thì ñöïng trong baùt dö, thöùc aên öôùt thì ñöïng trong baùt cuõ. Trôû veà truù xöù thoï thöïc thì neân aên thöùc aên trong baùt cuõ tröôùc, aên xong khi röûa neân röûa baùt dö tröôùc, röûa xong hong phôi cuõng phaûi phôi baùt dö tröôùc, khi caát thì caát baùt dö ôû choã toát. Khi ñi ñöôøng coù theå nhôø ngöôøi mang giuøm baùt cuõ, coøn baùt dö phaûi töï mang, khoâng coù ai mang giuøm thì beân vai phaûi mang baùt dö, beân vai traùi mang baùt cuõ. Bí-soâ ni phaïm ñöôïc baùt ñoái vôùi haønh phaùp naøy neáu khoâng haønh theo thì phaïm toäi Vieät phaùp. Ñaây laø phaùp trò phaït cho ñeán troïn ñôøi hoaëc caån thaän thoï duïng cho ñeán khi beå”. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Neáu baùt cuûa Bí-soâ ni bò nöùt moät laèn chöa treùt vaãn coøn duøng ñöôïc laïi caàu xin baùt khaùc, khi xin phaïm AÙc-taùc, khi ñöôïc phaïm Xaû-ñoïa. Neáu baùt cuûa Bí-soâ ni bò nöùt hai laèn chöa treùt vaãn coøn duøng ñöôïc laïi caàu xin baùt khaùc, phaïm toäi gioáng nhö treân. Cho ñeán ba, boán laèn nöùt cuõng nhö vaäy. Neáu baùt cuûa Bí-soâ ni bò nöùt moät laèn, treùt roài coøn duøng ñöôïc laïi caàu xin baùt khaùc, khi xin phaïm AÙc-taùc, khi ñöôïc phaïm Xaû-ñoïa. Cho ñeán bò nöùt boán laèn phaïm toäi cuõng nhö vaäy. Neáu baùt bò nöùt naêm laèn duø treùt hay khoâng treùt, coøn duøng ñöôïc hay khoâng duøng ñöôïc caàu xin baùt khaùc ñeàu khoâng phaïm. Baùt do mua hay do ngöôøi cuùng döôøng cuõng khoâng phaïm.

Hoïc Xöù Thöù Möôøi Laêm: TÖÏ XIN TÔ BAÛO THOÏ DEÄT KHOÂNG PHAÛI BAØ CON DEÄT Y Duyeân khôûi nhö trong luaät Bí-soâ cho ñeán caâu Phaät cheá hoïc xöù naøy

SOÁ 1443 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ BÍ SOÂ NI TYØ NAÏI DA, Quyeån 10 152

cho hai boä ñeä töû nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni töï xin tô taèm baûo thoï deät khoâng phaûi hoï haøng deät thaønh y, khi ñöôïc y phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca." Neáu laïi coù Bí-soâ ni laø ni trong phaùp luaät naøy. Töï xin tô taèm laø xin hoaëc moät löôïng hay nöûa löôïng... Baûo thôï deät khoâng phaûi hoï haøng: Thôï deät laø ngöôøi deät thueâ. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Bí-soâ ni xin tô sôïi töø ngöôøi khoâng phaûi hoï haøng, baûo thôï deät khoâng phaûi hoï haøng ñeàu phaïm AÙc-taùc, khi ñöôïc y phaïm Xaû-ñoïa. Bí-soâ ni xin tô töø ngöôøi khoâng phaûi hoï haøng baûo thôï deät laø hoï haøng deät thaønh y, khi xin phaïm AÙc-taùc khi ñöôïc y khoâng phaïm. Bí-soâ ni xin tô töø ngöôøi thuoäc hoï haøng, baûo thôï deät khoâng phaûi hoï haøng deät thaønh y, khi xin khoâng phaïm, khi ñöôïc y phaïm Xaû-ñoïa. Bí-soâ ni ñeán ngöôøi thuoïâc hoï haøng xin tô baûo thôï deät laø hoï haøng deät thaønh y thì ñeàu khoâng phaïm. Bí-soâ ni xin tô töø ngöôøi khoâng phaûi hoï haøng roài töï deät laáy, khi xin phaïm AÙc-taùc, khi thaønh y cuõng phaïm AÙc-taùc. Bí-soâ ni xin tô töø ngöôøi baø con roài töï deät laáy, khi xin khoâng phaïm, khi thaønh y phaïm AÙc-taùc, neáu traû tieàn coâng cho thôï deät thì khoâng phaïm.

Hoïc Xöù Thöù Möôøi Saùu: KHUYEÂN THÔÏ DEÄT DEÄT Y Duyeân khôûi gioáng nhö trong luaät Bí-soâ cho ñeán caâu Phaät cheá hoïc xöù naøy cho hai boä ñeä töû nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni, coù Cö só vaø vôï cö só khoâng phaûi hoï haøng baûo thôï deät khoâng phaûi hoï haøng deät y cho Bí-soâ ni. Bí-soâ ni naøy tröôùc khoâng thoï thænh laïi sanh nieäm khaùc, ñeán choã thôï deät noùi raèng: OÂng coù bieát y naøy ngöôøi ta baûo oâng deät cho toâi. Laønh thay, oâng neân deät cho ñeïp, daøi roäng vaø beàn chaéc, toâi seõ ñem ít nhieàu thöùc aên trong baùt hoaëc giaù tieàn thöùc aên traû theâm cho oâng. Neáu Bí-soâ ni duøng thöùc aên hay giaù tieàn thöùc aên ñöa cho thôï deät ñeå caàu ñöôïc y thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca." Neáu laïi coù Bí-soâ ni laø ni trong phaùp luaät naøy. Tröôùc khoâng thoï thænh laø khoâng ñöôïc baùo cho bieát tröôùc. Sanh nieäm khaùc laø muoán caàu ñöôïc y. Toâi seõ ñem ít nhieàu thöùc aên trong baùt... laø chæ cho naêm loaïi Kha- ñaõn-ni- thöïc, naêm loaïi Boå-thieän-ni-thöïc hoaëc thöïc phaåm laøm töø nguõ coác. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Neáu Bí-soâ ni vì caàu y mang hai loaïi thöùc aên keå treân ñeán choã thôï deät trao cho hoï aên, khuyeân hoï deät y cho toát... thì phaïm AÙc-taùc, khi ñöôïc y thì phaïm Xaû-ñoïa.

SOÁ 1443 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ BÍ SOÂ NI TYØ NAÏI DA, Quyeån 10 153

Hoïc Xöù Thöù Möôøi Baûy: ÑOAÏT Y Duyeân khôûi gioáng nhö trong luaät Bí-soâ, do Bí-soâ Nan-ñaø cho ñeä töû y roài baûo ngöôøi ñeä töû naøy cuøng du haønh trong nhaân gian, ngöôøi ñeä töû naøy khoâng chòu ñi theo neân Bí-soâ Nan-ñaø ñoaït laïi y.

Caùc Bí-soâ ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do duyeân naøy nhoùm caùc Bí-soâ hoûi söï thaät, quôû traùch roài cheá hoïc xöù naøy cho hai boä ñeä töû nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni tröôùc ñaõ cho Bí-soâ ni khaùc y, sau vì phieàn naõo saân giaän maéng nhieác, sanh taâm cheâ traùch töï ñoaït hay baûo ngöôøi khaùc ñoaït laïi y, noùi raèng: Haõy traû laïi y cho toâi, toâi khoâng cho coâ nöõa. Neáu y rôøi khoûi thaân ngöôøi kia, mình laáy töï thoï duïng thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba- daät-ñeå-ca". Neáu laïi coù Bí-soâ ni laø ni trong phaùp luaät naøy. Bí-soâ ni khaùc laø chæ cho ñeä töû hay ni khaùc. Phieàn naõo saân giaän... laø thaân ngöõ yù ñeàu hieän töôùng saân haän. Töï ñoaït, baûo ngöôøi ñoaït ñeáu laø laáy y rôøi khoûi thaân ngöôøi kia. Töï thoï duïng laø thuoäc veà mình ñeå duøng. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Coù ba loaïi töôùng phaïm: Moät laø thaân nghieäp nhö tröôùc cho y sau vì saân haän töï tay ñoaït laïi hoaëc loâi hoaëc keùo nhöng mieäng khoâng noùi, khi cheùo y chöa rôøi khoûi thaân ngöôøi kia thì phaïm AÙc-taùc, khi rôøi khoûi thaân thì phaïm Xaû-ñoïa. Hai laø ngöõ nghieäp nhö noùi ra lôøi ñoøi y nhöng khoâng ñoäng thaân, keát toäi gioáng nhö treân. Ba laø caû thaân ngöõ nghieäp hoïp duøng ñeå ñoaït y laïi. Baûo ngöôøi ñoaït khi baûo Bí-soâ ni ñoaït y neáu y chöa rôøi khoûi thaân ngöôøi kia thì caû hai ñeàu phaïm AÙc-taùc, neáu rôøi khoûi thaân thì ngöôøi ñöôïc sai baûo phaïm ñoïa, ngöôøi sai baûo phaïm Xaû-ñoïa; neáu baûo Bí-soâ ñoaït y, keát toäi cuõng nhö vaäy, baûo ba chuùng sau phaïm AÙc-taùc, neáu baûo theá tuïc ñoaït thì phaïm toäi voâ löôïng. Coù hai tröôøng hôïp khoâng phaïm: Moät laø naïn söï nhö hai thaày thaáy ñeä töû ôû choã coù khuûng boá, hoaëc phi thôøi ôû choã nguy hieåm, sôï maát y neân ñoaït laáy laïi thì khoâng phaïm. Hai laø thuaän theo lôøi daïy nhö hai thaày thaáy ñeä töû gaàn guûi aùc tri thöùc hoaëc ñi chung ñöôøng muoán kia khoâng taïo aùc neân ñoaït y thì khoâng phaïm.

Hoïc Xöù Thöù Möôøi Taùm: HOÀI TAÊNG VAÄT Duyeân khôûi gioáng nhö trong luaät Bí-soâ cho ñeán caâu Phaät cheá hoïc xöù naøy cho hai boä ñeä töû nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni bieát thí chuû ñem vaät cuùng cho chuùng taêng maø hoài chuyeån ñem veà cho mình, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca. Neáu laïi coù Bí-soâ ni laø ni trong phaùp luaät naøy. Taêng vaät coù hai laø y thöïc, trong giôùi naøy laø chæ cho y phuïc. Hoài laø vaät ñaõ quyeát ñònh thuoäc

cuûa chuùng taêng maø giaùo hoùa thí chuû ñeå hoài chuyeån veà cho mình. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Neáu Bí-soâ ni bieát y vaät thí cho moät Bí-soâ ni khaùc maø hoài chuyeån veà cho mình, khi hoài chuyeån phaïm AÙc-taùc, khi ñöôïc phaïm Xaû-ñoïa. Nhö vaäy cho ñeán bieát vaät thí cho hai, ba ngöôøi hoaëc cho Taêng maø hoài chuyeån veà cho mình phaïm toäi gioáng nhö treân. Neáu Bí-soâ ni bieát vaät thí cho moät Bí-soâ ni maø hoài chuyeån cho moät Bí-soâ ni khaùc, khi hoài chuyeån phaïm AÙc-taùc, khi ngöôøi kia nhaän ñöôïc cuõng phaïm AÙc-taùc. Nhö vaäy cho ñeán bieát vaät thí cho moät ngöôøi maø hoài chuyeån ñeán cho hai, ba ngöôøi hoaëc cho taêng, phaïm toäi cuõng gioáng nhö treân. Neáu Bí-soâ ni bieát vaät

thí cho taêng maø hoài chuyeån veà cho moät ngöôøi, khi hoài chuyeån phaïm AÙc-taùc, khi ngöôøi kia nhaän ñöôïc cuõng phaïm AÙc-taùc. Nhö vaäy cho ñeán bieát vaät thí cho Taêng maø hoài chuyeån cho hai, ba ngöôøi, khi hoài chuyeån phaïm AÙc-taùc, khi nhöõng ngöôøi kia nhaän ñöôïc cuõng AÙc-taùc. Neáu Bí-soâ ni bieát vaät thí cho Taêng giaø naøy maø hoài chuyeån veà cho taêng giaø khaùc, khi hoài chuyeån phaïm AÙc-taùc, khi Taêng giaø kia nhaän ñöôïc cuõng phaïm AÙc-taùc. Neáu bieát vaät thí cho Bí-soâ taêng giaø laïi hoài chuyeån cho Bí-soâ ni taêng giaø; hoaëc bieát vaät thí cho Bí-soâ ni taêng giaø laïi hoài thí cho Bí-soâ taêng giaø; hoaëc bieát vaät thí cho hai boä taêng giaø laïi hoài thí cho Bí-soâ taêng giaø; hoaëc bieát vaät thí cho hai boä taêng giaø laïi hoài thí cho Bí-soâ ni taêng giaø; hoaëc bieát vaät thí cho Bí-soâ taêng giaø laïi hoài thí cho hai boä taêng giaø; hoaëc bieát vaät thí cho Bí-soâ ni taêng giaø laïi hoài thí cho hai boä taêng giaø; hoaëc Taêng giaø bò phaù laøm hai boä, bieát vaät thí cho boä naøy laïi hoài thí cho boä kia; hoaëc bieát vaät thí cho chuøa naøy laïi hoài thí cho chuøa kia... cho ñeán trieån chuyeån hoài thí cho nhau ñeàu phaïm AÙc-taùc. Neáu Bí-soâ ni bieát vaät cuùng cho Phaät töôïng nôi naøy laïi hoài chuyeån cuùng cho Phaät töôïng nôi kia; bieát vaät cuùng cho toát ñoå ba nôi naøy laïi hoài chuyeån cuùng cho toát ñoå ba nôi kia... cho ñeán hoài chuyeån qua laïi cho nhau nhö theá ñeàu phaïm AÙc-taùc. Neáu nhaø vua ra lònh hoài chuyeån thì khoâng phaïm; neáu bieát vaät thí cho ngöôøi ngheøo naøy laïi hoài chuyeån thí cho ngöôøi ngheøo kia thì phaïm AÙc-taùc, neáu tìm caùch cöùu giuùp maø khoâng ñöôïc neân hoài chuyeån ñem cho thì khoâng phaïm... cho ñeán vaät ñònh thí cho baøng sanh laïi hoài chuyeån cho ngöôøi, hoaëc vaät thí cho ngöôøi laïi hoài chuyeån cho baøng sanh ñeàu phaïm AÙc-taùc. Vaät ñònh thí cho ngöôøi xuaát gia laïi hoài chuyeån ñem cho ngöôøi tuïc hay ngöôïc laïi ñeàu phaïm AÙc-taùc, neáu tìm caùch giuùp maø khoâng ñöôïc

neân hoài chuyeån ñem cho thì khoâng phaïm. Nhö theá cho ñeán nam nöõ, baùn traïch ca, Bí-soâ vaø ba chuùng döôùi hoaëc nhieàu hoaëc ít, cho ñaây, cho kia hoài chuyeån laãn nhau ñeàu nhö tröôùc. Neáu tìm caàu khoâng ñöôïc tuy traùi vôùi baûn taâm nhöng cho ngöôøi khaùc thì khoâng phaïm.

Hoïc Xöù Thöù Möôøi Chín: QUAÙ THAÁT NHAÄT DÖÔÏC (Thöïc phaåm chöùa duøng quaù baûy ngaøy) Duyeân khôûi gioáng nhö trong luaät Bí-soâ, do caùc ñeä töû cuûa toân giaû Taát laêng giaø baø ta töï xuùc chaïm hoaëc baûo ngöôøi xuùc chaïm caùc loaïi thöïc phaåm ñaõ coù, hoaëc ñeå xen taïp vôùi thöùc aên uoáng khaùc, hoaëc hoøa laãn vaøo nhau, hoaëc ñeå chung moät choã töï moãi loaïi nhieãm nhau, khoâng phaân bieát ñöôïc laø thôøi döôïc hay laø phi thôøi döôïc. Caùc Bí-soâ thieåu duïc cheâ traùch roài baïch Phaät, Phaät do duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ hoûi söï thaät, quôû traùch roài cheá hoïc xöù naøy cho hai boä ñeä töû nhö sau: Nhö Theá toân ñaõ daïy neáu Bí-soâ ni coù bònh ñöôïc tuøy yù laáy duøng caùc loaïi thöïc phaåm ñaõ coù nhö söõa, daàu, ñöôøng, maät... trong thôøi haïn baûy ngaøy, goïi laø Thaát nhaät

döôïc, töï caát giöõ ñeå laáy duøng. Neáu Bí-soâ ni caát giöõ quaù baûy ngaøy, vaãn coøn laáy duøng thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca. Neáu Bí-soâ ni laø ni trong phaùp luaät naøy. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Neáu Bí-soâ ni ngaøy thöù moät trong thaùng ñöôïc caùc loaïi thöïc phaåm naøy töï caát giöõ ñeå thoï duïng trong voøng baûy ngaøy, hoaëc coù theå xaû, hoaëc cho ngöôøi khaùc; neáu khoâng caát giöõ, khoâng xaû, khoâng cho ngöôøi ñeán ngaøy thöù taùm khi maët trôøi moïc phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca. Neáu Bí-soâ ni ngaøy thöù nhaát khoâng ñöôïc caùc loaïi thöïc phaåm naøy, ngaøy thöù hai, ngaøy thöù ba khoâng ñöôïc cho ñeán ngaøy thöù baûy môùi ñöôïc thì neân töï caát giöõ ñeå thoï duïng trong voøng baûy ngaøy, hoaëc coù theå xaû hoaëc cho ngöôøi; neáu khoâng caát giöõ, khoâng xaû, khoâng cho ngöôøi ñeán ngaøy thöù taùm khi maët trôøi moïc lieàn phaïm Xaû-ñoïa. Neáu Bí-soâ ni ngaøy thöù nhaát ñöôïc thöïc phaåm, ngaøy thöù hai ñöôïc thöïc phaåm thì ñoái vôùi loaïi thöïc phaåm cuûa ngaøy ñaàu ñöôïc caát giöõ thoï duïng trong voøng baûy ngaøy; coøn loaïi thöïc phaåm ñöôïc cuûa ngaøy thöù hai thì neân xaû hoaëc cho ngöôøi khaùc. Hoaëc caát giöõ thoï duïng loaïi thöïc phaåm cuûa ngaøy thöù hai coøn loaïi thöïc phaåm cuûa ngaøy thöù nhaát thì xaû hoaëc cho ngöôøi khaùc, neáu khoâng caát giöõ, khoâng xaû, khoâng cho ngöôøi ñeán ngaøy thöù taùm khi maët trôøi moïc lieàn phaïm Xaû-ñoïa. Bí-soâ ni nhö ngaøy thöù nhaát, ngaøy thöù hai phaûi ñoái thuù taùc phaùp... cho ñeán ngaøy thöù saùu, ngaøy thöù baûy cuõng phaûi ñoái thuù taùc phaùp. Neáu Bí-soâ ni ngaøy thöù moät trong thaùng ñöôïc nhieàu loaïi thöïc phaåm,

neân trong voøng baûy ngaøy töï taùc phaùp thoï trì hoaëc xaû hoaëc cho ngöôøi; neáu khoâng thoï trì, khoâng xaû, khoâng cho nguôøi ñeán ngaøy thöù taùm khi maët trôøi moïc lieàn phaïm Xaû-ñoïa. Neáu Bí-soâ ni nhaän ñöôïc nhieàu loaïi thöïc phaåm nhö ñoái vôùi ngaøy thöù nhaát cho ñeán ngaøy thöù baûy cuõng neân trong voøng baûy ngaøy töï taùc phaùp thoï trì, hoaëc xaû hoaëc cho ngöôøi; neáu khoâng thoï trì, khoâng xaû khoâng cho ngöôøi ñeán ngaøy thöù taùm khi maët trôøi moïc lieàn phaïm Xaû-ñoïa. Neáu Bí-soâ ni ngaøy thöù nhaát ñöôïc nhieàu loaïi thöïc phaåm, ngaøy thöù hai cuõng ñöôïc nhieàu lôaïi thöïc phaåm thì neân caát giöõ thoï trì loaïi thöïc phaåm cuûa ngaøy thöù moät trong voøng baûy ngaøy, coøn loaïi thöïc phaåm cuûa ngaøy thöù hai neân xaû hoaëc cho ngöôøi khaùc. Hoaëc caát giöõ loaïi thöïc phaåm cuûa ngaøy thöù hai coøn loaïi thöïc phaåm cuûa ngaøy thöù nhaát neân xaû hoaëc cho ngöôøi khaùc, neáu khoâng xaû khoâng cho ngöôøi ñeán ngaøy thöù taùm khi maët trôøi moïc lieàn phaïm Xaû-ñoïa. Neáu Bí-soâ ni ngaøy thöù nhaát, ngaøy thöù hai ñeàu khoâng ñöôïcnhieàu loaïi thöïc phaåm, cho ñeán ngaøy thöù saùu, ngaøy thöù baûy môùi ñöôïc thì neân caát giöõ thoï trì loaïi thöïc phaåm cuûa ngaøy thöù saùu coøn loaïi thöïc phaåm cuûa ngaøy thöù baûy neân xaû hoaëc cho ngöôøi. Neáu khoâng xaû khoâng cho ngöôøi ñeán ngaøy thöù taùm khi maët trôøi moïc lieàn phaïm Xaû-ñoïa. Bí-soâ ni coù caùc loaïi thöïc phaåm, töï xuùc chaïm baûo ngöôøi xuùc chaïm hoaëc ñeå xen taïp vôùi caùc loaïi thöùc aên thöùc uoáng khaùc, hoaëc cuøng loaïi ñeå

chung moät choã khoâng theå phaân bieät ñöôïc thì loaïi thöïc phaåm naøy neân cho tònh nhôn hay Caàu-tòch nöõ. Bí-soâ ni ñoái vôùi caùc loaïi thöïc phaåm naøy neáu khoâng töï xuùc chaïm baûo ngöôøi xuùc chaïm, khoâng ñeå xen taïp vôùi caùc loaïi thöïc aên thöùc uoáng khaùc, hoaëc khoâng ñeå chung moät choã vôùi cuøng loaïi laãn loän nhau, xaû vaø khoâng xaû, thôøi vaø phi thôøi coù theå kheùo phaân bieät thì ñöôïc caát giöõ trong voøng baûy ngaøy töï taùc phaùp thoï trì. Phaùp thoï trì nhö sau: Tröôùc giôø ngoï röûa tay saïch seõ caàm loaïi thöïc phaåm naøy ñoái tröôùc moät vò ñoàng phaïm haïnh noùi: “Cuï thoï xin nhôù nghó, toâi Bí-soâ ni teân vì coù bònh duyeân, loaïi thöïc phaåm thanh tònh naøy nay xin ñöôïc thoï trì trong voøng baûy ngaøy” (3 laàn). Neáu duøng ñöôïc moät ngaøy neân ñeán noùi vôùi vò ñoàng phaïm haïnh: “Cuï thoï, toâi vì coù bònh duyeân caùc loaïi thöïc phaåm naøy ñaõ duøng ñöôïc moät ngaøy coøn saùu ngaøy nöõa ñöôïc tieáp tuïc duøng”. Noùi nhö vaäy cho ñeán ngaøy thöù baûy, duøng ñuû baûy ngaøy roài neáu coù dö thì neân xaû hay cho tònh nhôn, Caàu-tòch nöõ. Neáu khoâng xaû, khoâng cho ñeán ngaøy thöù taùm khi maët trôøi moïc lieàn phaïm Xaû-ñoïa. Bí-soâ ni coù loaïi thöïc phaåm phaïm Xaû-ñoïa khoâng xaû cho ngöôøi, khoâng laøm phaùp giaùn caùch toäi, khoâng thuyeát toäi, neáu nhaän ñöôïc theâm caùc loaïi thöïc phaåm khaùc ñeàu phaïm Xaû-ñoïa vì do toäi tröôùc nhieãm laây.

Neáu Bí-soâ ni coù thöïc phaåm phaïm Xaû-ñoïa, thöïc phaåm naøy tuy xaû nhöng chöa laøm phaùp giaùn caùch toäi, chöa thuyeát toäi neáu nhaän theâm caùc loaïi thöïc phaåm khaùc ñeàu phaïm Xaû- ñoïa vì do toäi tröôùc nhieãm laây. Neáu Bí-soâ ni coù thöïc phaåm phaïm Xaû-ñoïa, thöïc phaåm naøy tuy xaû vaø ñaõ laøm phaùp giaùn caùch toäi nhöng chöa thuyeát toäi, neáu nhaän ñöôïc caùc loaïi thöïc phaåm khaùc ñeàu phaïm Xaû-ñoïa. Neáu Bí-soâ ni coù thöïc phaåm phaïm Xaû-ñoïa chöa laøm ba vieäc keå treân neáu nhaän ñöôïc caùc loaïi vaät duïng caàn duøng khaùc nhö y baùt… maø caát chöùa ñeàu phaïm Xaû-ñoïa vì do toäi tröôùc nhieãm laây. Bí-soâ ni coù thöïc phaåm phaïm Xaû-ñoïa, ñaõ xaû thöïc phaåm, ñaõ laøm phaùp giaùn caùch toäi, ñaõ thuyeát toäi, sau ñoù nhaän ñöôïc caùc loaïi thöïc phaåm khaùc ñeàu khoâng phaïm.

Hoïc Xöù Thöù Hai Möôi: CHÖÙA BAÙT DÖ Duyeân khôûi vaø nôi choán cuõng nhö giôùi tröôùc, luùc ñoù chuùng möôøi hai ni ñöôïc nhieàu baùt dö, caát chöùa maø khoâng thoï duïng, cuõng khoâng cho ngöôøi khaùc. Caùc ni baïch caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät do duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ ni hoûi söï thaät, quôû traùch roài cheá hoïc xöù naøy nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni ñöôïc caát chöùa baùt dö traûi qua moät ñeâm, neáu quaù moät ñeâm thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca. Neáu laïi coù Bí-soâ ni laø ni trong phaùp luaät naøy. Baùt dö laø tröø baùt ñang thoï trì, baùt khaùc ñeàu goïi laø dö. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Neáu Bí-soâ ni vaøo ngaøy thöù moät trong thaùng ñöôïc baùt, ngay trong ngaøy ñoù neân thoï trì, neân phaân bieât, neân xaû, neân cho ngöôøi… ngoaøi ra ñeàu gioáng nhö trong giôùi y dö. Neáu baùt nhoû hay baïc traéng hoaëc cho ngöôøi saép thoï giôùi thì khoâng phaïm.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.